

1. I. Malzemesi dil, kaynağı yaşantılar ve hayal gücü olan bir yaratıcılık, başka bir deyişle bir sanat dalıdır.
II. Okuyana estetik bir tat vermek amacıyla yazılmış olan ya da böyle bir amacı bulunmasa bile biçimsel özellikleriyle bu düzeye ulaşabilen bütün yazılı yapıtlardır.
III. İnsanın doğuştan getirdiği güzele olan meylinin dışa yansımış somut bir sonucu, duygu veya psikolojik dünyamızın kelimelere dökülmüş estetik ifadesidir.
IV. Duygu, düşünce ve hayallerin okuyucuda heyecan, hayranlık ve estetik zevk uyandıracak şekilde dil aracılığıyla ifade edilmesi sanattır.
V. Sanat dalında üretilen eserlerin yapı, biçim ve içerik özelliklerinin, ortaya çıkış koşullarının, yazarların eser ve okur karşısındaki, okurun eser karşısındaki tavrının belirli yöntemlerle incelenip araştırıldığı bilim dalının adıdır.

Numaralanmış cümlelerin hangisi edebiyatın tanımını olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) İletişim dili ile edebiyat dili birbirinden farklıdır. (II) Edebiyat doğrudan doğruya bir mesajı iletmek amacı taşıırken iletişim dili, dilin ses ve anlam gibi öğelerinden yararlanarak estetik bir eser üretmeyi temel gaye edinmiştir. (III) Bunu da dilin mecaz ve sembol üretebilen soyutlama özelliğinden faydalanarak gerçekleştirir. (IV) Bu yüzden edebiyat hiçbir maddi araca, mekâna bağlı olmaksızın en somut varlıklardan, en soyut kavramlara kadar insanı ilgilendiren her konuyu ifade edebilme gücüne sahiptir. (V) Edebiyatın bilim dalı olarak kabul edilmesi zaman zaman tartışılan bir konudur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. ---; hayatın yer yer çelişir görünen gerçeklerini idrak ettikten ve onların içinden birtakım ayıklamalar, seçmeler, değiştirmeler ve eklemeler yaptıktan sonra lisanın imkânlarından faydalanarak yeni bir bütünlük, özel bir yapı hâline getirmek, seviyesi yüksek bir haberleşme vasıtası kılmak üzere yapılan çalışmaların sonunda ortaya konan kompozisyonudur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanat B) Zanaat C) Edebiyat
D) Felsefe E) Bilim

4. **Edebî metinlerle tarih biliminin karşılaştırıldığı aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?**

Edebî Metinler	Tarih Bilimi
A) Edebî metinler gerçek bir olaya dayanmasa da temelde kurgusaldır.	Tarih; insanlığın toplumsal, kültürel, ekonomik gelişmesini belgelere dayanarak anlatır.
B) Bu metinlerde gerçek dışı unsurlara rastlanmaz; duygular, hisler yer almaz.	Onu ortaya koyan kişinin ya da toplumun duygularını, düşüncelerini, özelliklerini yansıtır.
C) İçinde gerçek olmayan hatta akıl dışı unsurlar barındırabilir.	Tarihî metinlerde bireysel veya toplumsal yaratıcılık aranmaz.
D) Edebî metin, ortaya konduğu dönemin bakış açısını ve özelliklerini yansıtır.	Hiçbir şeyi değiştirmez, var olanı ortaya koymaya çalışır.
E) Edebî metinde bir olay anlatılırken anlatıcının duyguları, sezgileri hatta hayalleri işin içine girer.	Bilim insanı tarihî metinleri oluştururken işin içine kendi duygularını, hayallerini katmaz.

5. I. Edebiyat
II. Resim
III. Müzik
IV. Tiyatro
V. Minyatür

Numaralanmış kavramlar sanat dalları bakımından ikiserli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Edebiyatın Tanımı - Bilimle ve Güzel Sanatlarla İlişkisi - Metinlerin Sınıflandırılması

6. I. Akbal, kendi hayatından izler taşıyan romanda kahramanı Salih'in gözlemlerinden yola çıkarak yeni açılan caddeler ve cadde boyunca dikilen kocaman apartmanların karşısında giderek silinip yok olan eski mahallesinin ve bu mahalle ile birlikte kaybolan bir yaşama tarzının, asırlar içinde oluşmuş sağlam bir kültürün kaybolmakta oluşunun arkasından duyduğu hüznü, sıkıcı olmayan bir üslupla anlatmaktadır.
- II. Roman, Anadolu toprağının Söğüt ucundaki Türkmenlerin uç beyliğini, topraklarını genişletmek suretiyle Osmanlı Devleti'nin temelini atmalarını ve yaşadıkları olayları anlatır. Konu, Ertuğrul Gazi'nin at bakıcısı Demircan ve sevgilisi Liya'nın düşmanlarınca öldürülmesi ve kardeşleri Kerimcan ile Mavro'nun intikam almak için giriştikleri mücadele çevresinde gelişir.
- III. Yirminci yüzyıl şiirimizin önemli isimlerinden biri olan Ahmet Haşim'in Cumhuriyet Dönemi'nde yazmış olduğu *Frankfurt Seyahatnamesi*'nde ve *Bize Göre*'nin "Bir Seyahatin Notları" kısmında Frankfurt'a ve Paris'e dair oldukça ince ayrıntılara dayanan, şair bir kişiliğin ince hassasiyetinin dikkatinden çıkmış gezi yazıları yer almaktadır.
- IV. Kahramanlarını, çokluk kıyıda köşede yaşayan, zararsız ruh hastalarından seçen Fahri Celalettin; onların dünyalarını, saplantılarını ölçülü bir abartma ve ince bir mizahla ışığa çıkardı. Gerilerde kalmış bir dekor ve atmosfer, anılarda gömülü eski devir insanları, tipleri buldu; mesleğinden gelme bir dikkat ve kolaylıkla, canlı bir konuşma dili ve usta bir anlatıyla onların küçük, dar dünyalarını canlandırdı.

Aşağıdaki bilim dallarından hangisi numaralanmış parçalardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Tarih B) Coğrafya C) Felsefe
D) Sosyoloji E) Psikoloji

7.

Gazete Çevresinde Gelişen Metinler	Anlatmaya Bağlı Metinler	Kişisel Hayatı Konu Alan Metinler
fıkra	----	hatıra
makale	fabl	----
----	roman	gezi yazısı

Bu tabloda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) hikâye – sohbet – biyografi
B) deneme – masal – günlük
C) eleştiri – mektup – efsane
D) otobiyografi – halk hikâyesi – röportaj
E) haber yazısı – söyleşi – anı

TÜMLER YAYINLARI

8.

Aşağıdakilerden hangisi edebî metinlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Bir tasarım yani yaratıcı hayal gücüyle ortaya çıkar.
B) En temel işlevi, insanda estetik bir duygu ve haz oluşturmasıdır.
C) Amacı doğru ve yararlı bilgiler değil, güzellik sunmaktır.
D) Anlam kesin ve nettir, her okuyan aynı şeyi anlar.
E) Özgün ve etkileyici bir özelliğe sahip olmayı gerektirir.

9.

Öğretici metinler,

- I. Bilgi vermek
II. Günlük hayatın gerçeklerini anlatmak
III. Felsefi düşünceleri dile getirmek
IV. Tarihî olaylardan söz etmek
V. Duygu değeri kazandırmak

yargılarından hangisini gerçekleştirmek için yazılamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Göktürk alfabesi 28 harften oluşmaktadır, 4 tane sesli, 15 tane sessiz, 9 tane de birleşik sesli harf vardır. (II) Kelimeler birleştirilmez, birbirinden iki nokta (:) işareti yapılarak ayrılır bu sebeple iki nokta (:) Türk edebiyatının kullanılan ilk noktalama işareti sayılır. (III) Harfler genellikle yukarıdan aşağıya doğru sıralanmış, satırlar bu şekilde yazılmıştır. (IV) Aynı satırların yan yana dizilişi ise çok kere soldan sağdır. (V) Bazen sağdan sola doğru yazılır, metinlerde tarih boyunca değişmeyen büyük ünlü uyumu kuralı vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerde Orhun Yazıtları ile ilgili verilenlerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Türk tarihini, toplumun yaşam biçimini, dünyaya bakış tarzını ortaya koyar.
B) 25 Kasım 1893'te Danimarkalı dil bilimci W. Thomsen, kitabeleri Çin yazısından faydalanarak çözmüş ve 1922'de yayımlamıştır.
C) Kitabeler şu an Moğolistan'ın doğusunda Orhun Nehri'nin eski yatağında bulunmaktadır.
D) Türk milletinin adının geçtiği ilk Türkçe metindir.
E) Aprın Çor Tigin tarafından bir yüzleri Göktürk alfabesiyle diğer yüzleri Çince yazılmıştır.

3. Batı Türkçesinin XV. yüzyılın sonları ve XX. yüzyılın başları arasındaki dönemdir. Bu dönemde, Türkçeye çok sayıda Arapça, Farsça kelime girmiştir. XVII. yüzyıldan itibaren "mahallîleşme" hareketi başlar. Bu hareket Tanzimat'a kadar devam eder. Türkçe, yabancı kelimelerle yüklü ağır bir dil olarak varlığını "Türkiye Türkçesi"ne kadar sürdürür. *Şikâyetname*, *Sihâm-ı Kaza*, *Hüsnü Aşk* bu dönemde yazılan eserlerden bazılarıdır.

Bu parçada sözü edilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski Anadolu Türkçesi
B) Kıpçak Türkçesi
C) Çağatay Türkçesi
D) Osmanlı Türkçesi
E) Türkiye Türkçesi

4. I. Çinceye çevrilen bu eserde Burkancılığa ait dinî-ahlaki inanışlar ve bazı pratik bilgiler vardır. Uygurlar arasında çok yayılan eser; kısa cümleleriyle, içten anlatımı ve zengin söz varlığıyla dikkati çeker.
II. Uygurcaya Çinceye çevrilen bir eserdir, Budizme ait dinî-ahlaki bir eserdir. Eser 10 kitap 31 bölümden oluşmaktadır. Eserde Budizmin esasları ve Buda'nın menkıbeleri anlatılmaktadır.
III. Köktürk yazısıyla yazılmış bir fal kitabıdır. Her biri ayrı fal olarak yazılan 65 paragraftan oluşur. Çeşitli inanışlar ve masal unsurlarının bulunduğu kitapta günlük dile ait pek çok kelime de vardır.
IV. Burkancılığa ait bir menkıbenin hikâyesidir, iyi düşünceli şehzadenin bütün canlılara yardım etmek ve canlıların birbirlerini öldürmelerini engellemek için bir mücevheri elde etmek üzere yaptığı maceralı yolculuk anlatılır.

Numaralanmış parçalarda aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) *Sekiz Yükme*
B) *Altun Yaruk*
C) *İrk Bitig*
D) *Göktürk Yazıtları*
E) *Kalyanamkara ve Papamkara*

5. (I) Uygur metinleri, daha çok Budizm ve Manihaizm dininin esaslarını anlatan metinlerdir. (II) Bunlar Turfan yöresinde yapılan kazılarda ortaya çıkarılmıştır. (III) Uygurların kâğıda kitap basma tekniğini bildikleri anlaşılmaktadır. (IV) Dönemden kalma birçok hikâyenin yanında "kökünç" denilen bir tür ilkel tiyatro eserleri de vardır. (V) Uygurlar bu eserleri 28 harfli Uygur alfabesiyle yazmışlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının tarihî dönemlerinden değildir?

- A) İslamiyet öncesi Türk Edebiyatı
B) İslamiyet etkisinde gelişen Türk Edebiyatı
C) Osmanlı Dönemi Türk Edebiyatı
D) Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı
E) Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı

7. Bilge Tonyukuk ben kendim Çin yönetimi sırasında doğdum. Bir zamanlar Türk halkı Çin'e bağlı idi. Türk halkı hanını bulamadığı için Çin'den ayrıldı, han sahibi oldu. Sonra da hanını terk edip yine Çin hâkimiyetine girdi. Tanrı şöyle demiş: "Han verdim, Hanını bırakıp hâkimiyet altına girdin". Hâkimiyet altına girdiğin için belli ki Tanrı "Ö!" demiş. Türk halkı öldü, helak oldu, yok oldu. Türk halkının topraklarında insan kalmadı. Sonraları dağda taştta kalanlar toplanıp yedi yüz kişi oldular.

Doğan Aksan'ın belirttiğine göre *Göktürk Yazıtları*'nda kullanılan etkili anlatım ve deyişi sağlayan ögeler şöyle sıralanabilir: İkilemeler, koşutluk, deyimler, atasözleri, edebî sanatlar.

Göktürk Yazıtları'ndan alınan bu parçada Doğan Aksan'ın belirttiği anlatım unsurlarından hangileri vardır?

- A) Koşutluk – edebî sanatlar
B) İkileme – atasözü
C) Deyim – edebî sanatlar
D) İkileme – deyim
E) Koşutluk – atasözü

8. 732 yılında dikilen ---- Bumin ve İstemi Kağan dönemlerinden başarıyla söz edilir. Yönetimi esnasındaki başarısızlıklar ve bunların nedenleri anlatılır. Çin ile yapılan savaşlardan bahsedilir. Kağan, bu kitabe de ulusuna birtakım mesajlar vermeyi amaçladığını söyler. Bu nedenle sözlerinin unutulmaması gerektiğini, yazıtın dikiliş amacının geleceğe yönelik olduğunu belirtir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Bilge Kağan Kitabesi*'nde
B) *Kültigin Kitabesi*'nde
C) *Tonyukuk Kitabesi*'nde
D) *Uygur Yazıtları*'nda
E) *Yenisey Anıtları*'nda

9. **İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı ile ilgili aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Eserler genellikle anonimdir, kim tarafından söylendiği belli değildir, pek az eserin sahibi bilinmemektedir.
B) Akılda daha çok kalıcı olması ve nesilden nesile aktarımda daha etkili olması sebebiyle şiir tercih edilmiştir.
C) Yiğitlik, yurt ve tabiat sevgisi, büyüklere saygı, işlenen başlıca temalardır.
D) Nazım birimi olarak beyit tercih edilmiştir, beyitlerin kafiye şeması genel olarak "aa, ba, ca, da" şeklindedir.
E) Dil saf Türkçedir, yabancı dillerin etkisinden uzaktır, yabancı kelime yok denecek kadar azdır.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Uygur Dönemi edebiyatı" ile ilgili bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Türk edebiyatı, eskiye nispetle gelişme göstermiş ve birçok mevzuda eserler yazılmıştır.
B) Dil, gerek söz dizimi bakımından gerekse yabancı kelimelere açıldıkları için bozulmuş ve açıklığını kaybetmiştir.
C) Göktürk yazısı bırakılmaya başlanmış, Soğd alfabesiyle eserler verilmiştir.
D) Eserlerde Budizm, Manihaizm ve İslamiyet'in etkisi belirgin olarak görülmektedir.
E) Bu dönemde hukuk, tıp, tarih ve coğrafya ile ilgili eserler de yazılmıştır.

- 11.

I	Sığır: Sürek avının bereketli olması için ava çıkmadan önce yapılan bir törendir.	()
II	Şölen: Öküz avından sonra düzenlenen bir ziyafet törenidir.	()
III	Yuğ: Çok sevilen bir kişinin ölümü üzerine düzenlenen cenaze törenidir.	()

Yukarıda açıklanan terimlerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında doğru sıralama seçeneklerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	D	D	Y
B)	Y	D	Y
C)	D	D	D
D)	D	Y	D
E)	Y	D	D

1. Sabahattin Ali'nin Anadolu insanını en güzel şekilde anlatan *Ses* adlı öyküsü kavramsal ve simgesel düzlemde okumayı gerektiren bir anlatıdır. Kültür değişmesi ve aydın yabancılaşmasını ironik bir yapıda anlatan bu öyküde; türkü/saz gibi kavram ve semboller, Anadolu coğrafyasının kültürel dokusuna gönderme yaparken ömründe ilk defa nota ile karşılaşan Sivaslı yol işçisi Ali'nin opera ve piyano eksenli bir sınava tabi tutulması ise kendi kültür kaynaklarını yok sayarak Öteki'ye çevrilmiş dönemin aydınlarına yönelik ironik bir eleştiridir.

Bu parçaya göre Sabahattin Ali'nin *Ses* adlı öyküsünde kullanılan çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin – fakir
B) Aydın – köylü
C) Doğu – Batı
D) Hayal – gerçek
E) Eski – yeni

2. Günlerden cuma, mektep tatil, Süleymaniye'de Kirazlı Mescit Sokağı'nda oturuyoruz. Ben on yedi yaşlarındayım. Münir Paşa Konağı'nın çam ağacını hatırlıyorum. Lisenin bahçesindeki büyük çam ağacı bir yangında yanmış olabilir. Münir Paşa Konağı'nın yağlı boya tavanları çoktan duman ve kül olmuştur. Tahtakuruları da yanmıştır. Yatağım, yorganım, göz yaşım yanmıştır. Havuzlar yanmıştır. Yapraklarını kışın dökmeyen ağaçlar yanmıştır. Anılar, anılar yanmıştır. Yanmış oğlu yanmıştır. Beni bugüne getiren kitaplar yanmıştır.

Bir hikâyeden alınan bu parçanın olay, mekân, zaman unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

Olay	Mekân	Zaman
A) Havuzların yanması	Münir Paşa Konağı	Lise yılları
B) Yangın	Kirazlı Mescit Sokağı	Cuma günü
C) Tahtakurularının yanması	Lisenin bahçesi	Gece
D) Çam ağacının yanması	Münir Paşa Konağı	Sabah
E) Münir Paşa Konağı'nın yanması	Kirazlı Mescit Sokağı	On yedi yaş

3. **Aşağıdaki cümlelerde "hikâye" ile ilgili verilen bilgilerin hangisinde bir bilgi yanlış yapılmıştır?**

- A) Boccaccio'nun, *Decameron* isimindeki eseri öykü türünün dünya edebiyatındaki ilk örneği sayılır.
B) Edebiyatımızda ilk hikâye örneklerini *Letâif-i Rivayat* adlı eseriyle Ahmet Vefik Paşa vermiştir.
C) Olay öyküsünün Türk edebiyatındaki ilk ve en önemli temsilcisi Ömer Seyfettin'dir.
D) Durum öyküsünün edebiyatımızdaki temsilcileri Sait Faik Abasıyanık ve Memduh Şevket Esendal'dır.
E) Batılı anlamda ilk öykü örneğini *Küçük Şeyler* adlı yapıtıyla Samipaşazade Sezai vermiştir.

4. Değişimin öncüsü olan ilk anlatıların ortaya çıkmasından ve Batı dillerinden yapılan öykü ve roman çevirilerinden sonra Türk yazarları da öykü yazmaya başlar. İlk öyküler ---- tarafından yazılır. Yazar, *Kissadan Hisse* adlı kitabında topladığı, bir kısmı Aisopos ve Fenelon'dan alınmış fıkralardan oluşan ilk öykülerinden sonra 1870-1895 yılları arasında yirmi beş kitap içinde bir kısmı uyarılama, bir kısmı telif olmak üzere otuz parçadan oluşan *Letâif-i Rivâyât* serisinin ilk cildini 1870'te kitap hâlinde yayımlar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Refik Halit Karay
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Memduh Şevket Esendal
E) Ömer Seyfettin

5. Yenileşmenin ilk dönem sanatçılarınin öyküleri, biraz da sosyal edebiyat anlayışının etkisiyle daha çok tip çizmeye yönelik yapıda varlık kazanır. Bu sebeple öykü kişileri canlı ve değişken birer şahsiyet olmaksızın çok kendilerine verilmiş rolü oynayan silik kişilikler olarak kalır. Ahlakçı anlayış doğrultusunda sosyal hayattaki iyi-kötü, olumlu-olumsuz, doğru-yanlış ayrımının figürlerine dönüşürler. Çoğu zaman da bir fikrin taşıyıcısı durumundadırlar.

Bu parçada hikâyenin unsurlarından hangisiyle ilgili bilgi verilmektedir?

- A) Zaman
B) Olay
C) Mekân
D) Şahıs
E) Anlatıcı

6. ---, Maupassant tarzı denilen hikâyenin bizdeki en mühim temsilcisidir. Hikâyeler genel olarak birinci tekil şahıs ağzından yazılmıştır. Bunların özellikle mizahi bir tonlama taşıyanları oldukça çarpıcı bir sona vararak okuyucu üzerinde açık bir etki oluştururlar. Bu etki, hikâyeler aracılığıyla çizilmeye çalışılan insan portresinin belirginleşmesine de yardımcı olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Refik Halit Karay
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Memduh Şevket Esendal
E) Tark Buğra

7. Sait Faik'in hikâyeleri konu açısından bir hayli zengindir. Konuların merkezinde de insan yer alır. Tabiat ve hayvanlar, onun hikâyelerindeki diğer konuları oluşturur. Hikâyelerinin temeli topluma dayanmakla birlikte o, insanlar arasında korku, nefret, isyan hisleri uyandırmaya çalışmaz. Amacı, sevgi temelinde daha güzel bir dünya kurmaktır. Bu sebeple "Bir insanı sevmekle başlar her şey." anlayışı, hemen hemen bütün eserlerinde esastır.

Bu parçada hikâyenin unsurlarından hangisiyle ilgili bilgiye yer verilmiştir?

- A) Zaman B) Olay C) Mekân
D) Şahıs E) Anlatıcı

8. Maupassant tarzı denilen bu hikâyede bazen ilgi çekici bir olayın anlatımı sürer bazen de çarpıcı bir sonla tamamlanan sıradan olayın anlatımı gerçekleşir. Buradan yola çıkarak yazarın konularını günlük hayatın basit olaylarından aldığı söylenebilir. Günlüğünde yer alan notlarda da bunu belirleyecek şekilde "Ben her şeyden, en ehemmiyetsiz bir fıkradan, bir cümleden bir hikâye, koca bir roman çıkarabilirim." diyen yazar, günlük hayatın ve sıradan insan tablolarının içinden hikâyesi için konu bulmakta zorluk çekmez.

Bu parçada alıntı yapılan yazar aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Oğuz Atay
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Memduh Şevket Esendal
E) Haldun Taner

9. Sabahattin Ali'nin hikâyeleri yaşanan hayattan seçilerek alınmış sağlam bir konu, çok iyi gözlemlenmiş bir tabiat, sağlam ve düzenlenmiş bir olay çerçevesinde hayat bulur. Bu hikâyeler, --- giriş, gelişme, sonuç bölümleri çerçevesinde sağlam bir kurguya sahiptir. Yazar, hikâyelerinin malzemesini büyük ölçüde gözlem ve hayatından alır. Ancak o hayata, olaylara ve insanlara, hep belli bir dünya görüşünden bakar. Çoğu zaman mesajı öne çıkarır ve türün unsurlarını belli bir amaca göre düzenlemeye kalkışır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çehov tarzının
B) Maupassant tarzının
C) meddah hikâyesinin
D) modern hikâyenin
E) halk hikâyesinin

10. Elimde pusula, soruyorum:

- Nereye gidiyoruz Ramazan?
- Köye.
- Köyün yolu buradan değil ki.
- Artık köyün yolu yok Hoca. Kar kapadı köyün yolunu. Yaza değin köyün yolu diye bir şey yok.
- Öyleyse nasıl gideceğiz köye?
- Yeni bir yol açarak. Şu anda yaptığımız da bu.
- Ama sen yanlış yönde açıyorsun yolu.
- Sen elindeki pusulaya bakma Hoca, beni izle.
- Ama yanlış yoldasın Ramazan.
- Öyleyse beni bırak, pusulayı izle. Ya da kendi yolunu kendin aç.

Bu parça hikâyede kullanılan aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Bilinç akışı B) Geriye dönüş
C) Montaj D) Diyalog
E) Leitmotif

1. Cumhuriyet hikâyesinin kendinden önceki dönemlerin hikâyesinden en büyük farklarından biri, dil ve üslupta kendini göstermesidir. Cumhuriyet öncesinde Ömer Seyfettin ve Ziya Gökalp'ın çerçevesini çizdikleri yalın, açık ve tabii bir Türkçe; Refik Halit Karay, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Memduh Şevket Esendal, Reşat Nuri Güntekin gibi yazarların kalemlerinde giderek yaygınlaşıp zenginleşir. Daha sonraki dönemlerde de bu süreç devam eder. Böylece Türk hikâyesi hem dış gerçekliği hem de iç gerçekliği bütün ayrıntılarıyla anlatmada kıvrak bir dile kavuşur. Yazarlar; sanat kabiliyetleri, dili kullanma becerileri ve dil işçiliklerine göre en karmaşık olayların anlatımını, mekân ve insanın ayrıntılı tasvirini, kahramanın psikolojik dünyasının çözümlemesini başarıyla gerçekleştirirler.

Bu parçada ismi geçen yazarlardan hangisi farklı türdeki hikâyeleriyle tanınmaktadır?

- A) Ömer Seyfettin
B) Refik Halit Karay
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Memduh Şevket Esendal
E) Reşat Nuri Güntekin

2. ----, hikâyedeki kişinin kafasının içini okura doğru dan doğruya seyrettiren bir tekniktir. İç konuşma tekniğiyle benzerlik gösterir ancak iç konuşma gramer bakımından düzgün, söz dizimi kurallarına uygun cümlelerle yapılan sessiz bir konuşmadır ve düşünceler arasında mantıksal bir bağ vardır. Bu teknikte karakterin zihninden akıp giden düşüncelerde mantıksal bir bağ yoktur. Daha çok çağrışım ilkesine göre akarlar. Ayrıca gramer kuralları da gözlemlenmez.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bilinç akışı
B) Geriye dönüş
C) Diyalog
D) Monolog
E) Leitmotif

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “modern hikâye” ile ilgili bilgi yanlış vardır?**

- A) Modern öyküde bireysel bunalım ve çıkmazlar ön plandadır.
B) Hikâye kahramanı, dış gerçekliği içinde bulunduğu ruh hâline göre şekillendirir.
C) Toplumsal bozuklukları, ince bir yergi ile anlatmak modern öykünün ana unsurudur.
D) Batı edebiyatında bu türün önde gelen temsilcisi Franz Kafka'dır.
E) Türk edebiyatında ise bu öykü türünün temsilcisi Sait Faik Abasıyanık'tır.

4. Sait Faik'in üslubu ile kişiliği arasında çok yakın ilişkiler vardır. Oldum olası kitabilikten, süsten, sanattan, yapmacılıktan nefret etmiştir. Bu sebeple üslubunun en belirgin niteliği, kendisiyle konuşur gibi yazmaktır. Bütün anlatım tarzlarında bu havayı yakalamaya çalışır. Bunu söylerken onun üslubunun yalın ve basit olmadığını da belirtmek gerekir. Kelime hazinesi zengindir. Bol mecaz kullanır. Sıcak, samimi ve şiirli bir üslubu vardır. Hayat ve mizacındaki derbederlik, zaman zaman onun dili ve üslubuna da yansır.

Bu parçadan hareketle Sait Faik'in hikâyelerinde hangi tekniği kullandığı söylenebilir?

- A) Bilinç akışı
B) Geriye dönüş
C) Diyalog
D) Monolog
E) Leitmotif

5. Cumhuriyet Dönemi Türk hikâyesinin ana damarlarından birini, birey ve bireyin iç dünyası oluşturur. Çoğu zaman kendinden yola çıkan yazar, insanı psikolojik dünyasındaki çalkantılar, çatışmalar, buhran ve bunalımlarla anlatmayı tercih eder. Olayın geri plana itildiği bu hikâyelerde bireyin psikolojisinin çözülmesi esas olur. Özellikle 1940'tan sonra yaygınlaşan bu tür hikâyelerde modernizm, şehirleşme, çeşitli fıkri ve felsefi akımların tesiri altında yalnızlaşp bunalıma düşen birey öne çıkar.

Bu parçada sözü edilen hikâye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk hikâyesi
B) Meddah hikâyesi
C) Durum hikâyesi
D) Modern hikâye
E) Olay hikâyesi

6. Yüzü yanıyordu. Elini yanağına götürdü. Başındaki ağırlık artmıştı. Annem gibi benim de bir yerime incek bir gün. Ben dayanmam. Bu kızı doğuracağıma Allah canımı alsaydı. Gider şimdi onu uyandırır, sıkıştırırım. Uyku sersemliğiyle her şeyi söyler. Söyletirim. Benim elimden kurtulamaz o. Anasıyım. Hakkımdır. Sekiz sene ben ona hem analık hem babalık ettim.

Bu parça hikâyede kullanılan aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Bilinç akışı
B) Geriye dönüş
C) Montaj
D) Monolog
E) Leitmotif

7. Sami Paşazâde Sezaî'den itibaren Türk hikâyesinde belirginleşmeye başlayan ----, Servetifünun, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet Dönemi hikâyesinin en önemli tarzıdır. Gözlemlenebilen gerçekliğin büyük çatışmalarından doğan gerilimi önemseyen bu tarz, gücünü olay örgüsünden alır. Çok açık zıt güçler arasında yaşanan çatışma, çoğu zaman okuyucuyu şaşırtan bir sonuçla biter. Sosyal bir konuyu ele alan ve mesajı önemseyen hikâyede, mekân-insan, mekân-konu ilişkisi önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Maupassant tarzı hikâye
B) Çehov tarzı hikâye
C) meddah hikâyesi
D) modern hikâye
E) halk hikâyesi

8. Kayalar arasındaki dik ve dar bir patikadan inince Kızılkıçlı Deresi'yle karşılaştık. İki sırtın birleştiği dar boğazda kayadan kayaya atlayarak köpüren sular, kulakları dolduran büyük bir gürültü çıkarıyorlardı. Suyun kenarındaki dar yolda, çok kere taştan taş atlayarak yürümeye başladık. Kâh derenin kıyısına kadar iniyor, kâh tekrar sırta tırmanarak beyaz köpüklü çağlayanlara yüksekte bakıyorduk. Boğaz gittikçe darlaşıyor, iki yanda dimdik yükselen kayaların yarıkları arasından fırlayan kocaman çam ağaçları, yan yatmış bir hâlde, boşluğa uzanıyordu. Suların yalayıp parlattığı taşlarda çıplak ayaklarıyla seken Hacer'e yetişmek için güçlüğ çekiyordum.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici ifadeler kullanılmıştır.
B) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
C) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.
D) Olay hikâyesinden alınmıştır.
E) III. kişili anlatım kullanılmıştır.

9. Korkma hanım, dedi. Oğlana aşk mektuplarını yazan kız benim! Oğlandaki haylazlık arttıkça artıyordu. Ne okuldaki öğretmenler ne ben, bütün gayretimize rağmen, ona doğru dürüst yazmayı bile öğretmiyorduk. Nihayet düşüne düşünce bu çareyi buldum. Rasim'in kıza yazdığı mektuplar sayesinde yeni yazıyı mutlaka öğreneceğinden ve bu sene sınıfı geçeceğinden eminim. Doğrusunu istersen ben de eski yazıyı bir zamanlar sana mektup yaza yaza öğrenmişim.

Bir hikâyenin “çözüm” bölümünden alınan bu hikâyenin türü ve yazarı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Olay hikâyesi – Sait Faik Abasıyanık
B) Modern hikâye – Haldun Taner
C) Durum hikâyesi – Memduh Şevket Esendal
D) Modern hikâye – Oğuz Atay
E) Olay hikâyesi – Reşat Nuri Güntekin

10. I. İnsanların sürekli gördükleri fakat düşünemedikleri farklı durumların arkasında yer alan gerçekleri bazı olağanüstü durumlarla gösteren öykülerdir.
II. “Serim, düğüm ve çözüm” kısımları bulunur ve olay bu sıra gözetilerek anlatılır.
III. “Merak ögesi” bu tür öykülerin en önemli unsurudur.
IV. Kişisel ve sosyal düşünceler, hayal ve duygu ögeleri bu öykülerde ön plandadır.
V. Duygu, tahlil ve gözlemin ön plana çıktığı bu öykülerde merak ögesi ikinci planda kalır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde Maupassant tarzı hikâye ile ilgili bilgi verilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve V
D) I ve IV E) IV ve V

11. (I) Maupassant tarzı hikâye, güçlü bir sosyal muhtevayı amaç edinmiştir. (II) Yapıya ait bütün unsurlar, bu muhtevayı vurgulayabilme endişesine göre şekillenir. (III) Burada insanın çeşitli psikolojik hâllerinin sezdirilmesi esas alınmıştır. (IV) Sürekli olarak hayatın kusurlu ve elemli taraflarına bakma geleneği vardır. (V) Bu, hikâyelere karamsar bir atmosferin hâkim olması sonucunu doğurmuştur.

“Maupassant tarzı hikâye” ile ilgili bilgi verilen numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Bir hikâyeden alınan aşağıdaki parçaların hangisinde farklı bir anlatıcı kullanılmıştır?

- A) Benim bir beybabam vardır ki çok az sokağa çıkmama müsaade eder. Bununla birlikte belki bir gün ayaküstü görüşebiliriz. Kendimi şimdiden arkadaşınız saydığım için sizinle görüşmeyi fena bir şey saymıyorum. Evde yalnızken çok canım sıkılıyor. Mektuplarınız benim için bir teselli olacaktır.
- B) On altı yaşına gelmiş her okul çocuğu gibi Rasim için de hayatta sevilip sevmekten daha önemli bir şey yoktu. Bu mektubu okur okumaz yüreğine bir ateş düştü. Tanımadığı bu kıızı deli gibi sevmeye başladı. O gece sinemaya gidecekti, vazgeçti, erkenden odasına çekilerek kendisini seven bu genç kıza uzun bir mektup yazdı. Mektubu posta kutusuna attığı zaman birdenbire on yaş büyümüş gibi gurur duyuyordu.
- C) Mektepte bize şiir ezberletmişlerdi. İnsan yaşadığı yerlerde beraber bulunduğu insanlara görünmez ince tellerle bağlanmış; ayrılık vaktinde bu bağlar gerilmeye, kopan kumaş telleri gibi acı sesler çıkarmaya başlar; her birinin gönlünüzden kopup ayrılması, bir ayrı sızı uyandırmış.
- D) Evlendiğimiz zaman balayımızı geçirmek için acaba İtalya'ya mı gidelim, İsveç'e mi? Bu iki memleket acaba nasıldır? Halkı nasıl yaşar ne iş görür? Oralara gitmek için hangi denizlerden hangi memleketlerden geçilir? Yahut da sen Abdülhak Hamit Bey'in *Eşber*'ini okudun mu? Nerelerini en çok beğendiysen yaz da ben de okuyayım.
- E) Sizinle muhakkak görüşmeye karar vermiştim. Dün okul dönüşünde yolunuzu bekledim. Fakat bir genç kızın sevgilisi olduğunuzu hatırlamamış, çok fena giyinmişsiniz. Üstünüz başınız, ayakkabınız çamur içindeydi. Çocuk gibi arkadaşlarınızla mı boğuştuunuz acaba? Bunu görünce sizi mahcup etmekten korkarak yanınıza gelemedim.

2. Aşağıdaki sanatçılar yazdığı hikâyenin türüne göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Ömer Seyfettin
B) Refik Halit Karay
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Memduh Şevket Esendal
E) Yusuf Atılgan

3. (I) Dünya hikâye edebiyatı söz konusu olduğunda iki farklı hikâye tarzından bahsedilir. (II) Bunlar, Maupassant tarzı hikâye ve Çehov tarzı hikâyedir. (III) Modern Türk hikâyesi de bu çerçevede şekillenmiştir. (IV) Ahmet Mithat Efendi veya Emin Nihat'la başlayan modern Türk hikâyesi, ilk önce Çehov tarzı hikâyeyi tanımış, onu örnek olarak şekillenip gelişmiş ve günümüze kadar olan seyri içinde de bu tarza olan bağlılığını önemli ölçüde devam ettirmiştir. (V) Türk okuyucusunun Çehov tarzı hikâyeyi tanınması XX. yüzyılın ikinci çeyreğinde mümkün olabilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ---- bölümü; yer ve zamanın belirtildiği, kişilerin tanıtıldığı, olayın anlatılmaya başlandığı bölümdür. ---- bölümü, olayın okuyucuda merak duygusu oluşturacak şekilde işlendiği bölümdür. ---- bölümü, olayların düğümlerinin çözüldüğü bölümdür. Okuyucuda merak uyandıran sorular bu bölümde cevaplanır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Serim – Düğüm – Çözüm
B) Düğüm – Çözüm – Serim
C) Çözüm – Düğüm – Serim
D) Serim – Çözüm – Düğüm
E) Düğüm – Serim – Çözüm

5. I. Anlatıcı, olaylara ve kahramanlara hâkimdir. Olayların nasıl gelişeceğini bilir ve görür. Olayları anlatırken kahramanların aklından geçenleri ve psikolojilerini yansıtır. Bu bakış açısında anlatıcı üçüncü kişidir.
- II. Olaylar, hikâye kahramanlarından birinin ağzıyla anlatılır. Olayları yaşayan kahraman, olaylar karşısındaki izlenim ve tutumunu kendi bakış açısıyla yansıtır. Bu bakış açısında anlatıcı birinci kişidir.
- III. Anlatıcı; gördüklerini, tanık olduklarını aktarır. Hikâye kahramanlarının aklından geçenleri bilmez. Anlatıcının anlatımı gördükleriyle sınırlıdır. Nesnel bir tutum sergilenir. Bu bakış açısında anlatıcı üçüncü kişidir.

Numaralanmış parçalarda açıklaması yapılan bakış açıları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Kahraman – Gözlemci – İlahi
B) İlahi – Kahraman – Gözlemci
C) İlahi – Gözlemci – Kahraman
D) Kahraman – İlahi – Gözlemci
E) Gözlemci – İlahi – Kahraman

6. Ölü biçimlere öykünme olarak da ifade bulan ----, diğer yapıtların imgelerini ve bölümlerini parçalar hâlinde alarak kullanırken onları yinelemekte ve yapay birleşimlere giderek daha canlı bir etki bırakmaya çalışmaktadır. Hâlâ yaşayan ve etkili olan biçimleri gözden düşürmeyi ve onlarla alay etmeyi amaçlayan ---- ise modern sanat içerisinde verimli bir yaşam alanı bulmuştur. Ancak modern biçemlerin medya konuşmalarına indirgenen yanları içerisinde ortadan kalkmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) pastiş – parodi
B) geriye dönüş – leitmotif
C) iç diyalog – dış diyalog
D) iç monolog – dış monolog
E) montaj – kolaj

7. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen bilgi parantez içindeki ifade ile örtüşmemektedir?**

- A) Hikâyedeki duygu veya düşüncenin somut bir duruma bağlı olarak ele alındığı olgudur, temayı sınırlandırır. (konu)
B) Anlatıcının hikâyedeki kişi, olay, yer ve zamanı ele alış biçimi ve bunlara karşı takındığı tutumdur. (bakış açısı)
C) Hikâyede karşıt duygu, düşünce ve isteklerin; kişilik özelliklerinin bir arada sergilenmesi ile ortaya çıkan durumdur. Olayların dayandığı asıl öğedir, merak duygusunu canlı tutar. (mekân)
D) Hikâyedeki olayın serim, düğüm ve çözüm bölümlerine uygun olarak mantıksal bir sıralamayla sonuca bağlandığı hikâye türüdür. (olay hikâyesi)
E) Olaylardan çok, günlük yaşamın bir kesitini ele alıp anlatan hikâye türüdür. Bu tarz hikâyede serim, düğüm, çözüm bulunmaz; okuyucunun merak duygusuna seslenilmez. (durum hikâyesi)

8. Ertesi yıl annem, yazın gene İstanbul'a gitti. Biz yalnız kaldık. Hasan'a ahır hâlâ yasaktı. Geceleri yatakta atların ne yaptıklarını tayların büyüyüp büyümediğini bana sorardı. Bir gün birdenbire hastalandı. Kasabaya at gönderildi. Doktor geldi. "Kuşpalazı" dedi. Çiftlikteki köylü kadınlar eve üşüştüler. Birtakım tekir kuşlar getiriyorlar, kesip kardeşimin boynuna sarıyorlardı. Babam yatağın başucundan hiç ayrılmıyordu.

Bir hikâyeden alınan bu parçanın olay, mekân, zaman unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Olay	Mekân	Zaman
A)	Hasan'ın hastalanması	Çiftlik	Ertesi yıl yaz mevsimi
B)	Annenin İstanbul'a gitmesi	Kasaba	Ertesi yıl
C)	Kasabaya at gönderilmesi	Çiftlik	Gece
D)	Kadınların eve gelmesi	Ahır	Sabah
E)	Tayların büyümesi	Köy	Herhangi bir gün

9. Gökyüzünün bir tanesi, avcumun derisinden yarattığım al çiçek, elveda! Gözyaşlarımın toplandığı yerde diz çökmüş ağılıyorsun. Tabanların geceyi sererken merdivenlere, benden kaçan güneşlere elveda! Sevdiğim çiçekleri yasemin kokulu ayaklarının altına serdim. Onlara bas da beni unuttur. Geceleri, gökyüzünde, ay, yıldızlar, gözlerin, gözyaşların parlıyor. Ateş dalgaları, kırık kılıçlar, düşen yıldızlar, dünyanın en hüzünlü balıklarının dolaştığı kumsala yağıyorlar geceleri. Seni anıyoruz. Çıkmayan hıçkırıklarım sana olan aşkı göğsümün içinde muhafaza edecektir. Dünyanın en hüzünlü balıklarına altın yaldızlı şarkılar söyleyen sarı tüylü serin balıkçı. Geri kalanların yürüğündesiniz sen ve öteki.

Bu parçada kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinç akışı
B) Geriye dönüş
C) Montaj
D) Mektup
E) Leitmotif

1. (I) Türk edebiyatının en önemli eserlerinden birisi 12 hikâyeyi içine alan *Dede Korkut Hikâyeleri*'dir. (II) Bu eser üzerinde yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından yüzlerce çalışma yapılmıştır. (III) Eserin iki önemli yazması bulunmakta olup bunlar Almanya'nın Dresden şehrinde ve Vatikan'dadır. (IV) Bir giriş ve on iki hikâyeden oluşan bu hikâyelerin konusu da çeşitlilik göstermektedir. (V) Bunlardan birinci ve on ikinci hikâyelerde Oğuzların Bizanslılarla mücadeleleri anlatılmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerde *Dede Korkut Hikâyeleri* ile ilgili verilenlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Hikâyeler, Hanlar Hanı Bayındır Han veya Salur Kazan'ın verdiği ziyafetle başlar.
B) Hikâyelerin geçtiği coğrafi alan Hazar Denizi'nin doğusu ve batısıdır.
C) Dede Korkut, her hikâyenin sonunda yapılan şenliklerde kopuz çalar, destanlar söyler.
D) Hikâyelerde Oğuzlar Müslümandırlar ancak din kuvvetli bir unsur olarak görülmez.
E) Hikâyeler, IX ve XI. yüzyıllarda oluşmuş, XII. yüzyılın sonunda, adını bilmediğimiz biri tarafından yazıya geçirilmiştir.

3. Nazım ve nesir olarak karışık bir yapı gösteren ve hacim bakımından uzun olmasıyla da diğer halk anlatılarından kolaylıkla ayrılabilen ----, Türk halkının kültür değerlerini bünyesinde toplayan önemli türlerden birisidir. XVI. yüzyıldan günümüze gelene kadar toplumun çeşitli kesimlerinin ilgisini çeken bu metinlerin konusu sevgi ve kahramanlıktır. Bazı araştırmacılar, Doğu Anadolu Bölgesi'nde serküşte, Çukurova'da bozlak adı verilen hikâyeli türkülerini de bu türün içerisinde ele almışlardır. Bunlara şiirsiz kara hikâyeler ile koçakların maceralarını konu alan metinleri de eklememiz gerekmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) destan B) efsane C) masal
D) halk hikâyesi E) roman

4. **Mesnevi nazım biçimiyle ilgili olarak,**

- I. Divan edebiyatında, bir bakıma günümüzdeki roman ve hikâyenin yerini tutuyordu.
II. Beyit sayısı sınırsızdır, divan şiirinin en uzun nazım biçimidir.
III. Divan edebiyatındaki hamse sahibi ilk şairimiz Ali Şir Nevai'dir.
IV. Türk edebiyatının ilk mesnevisi Yusuf Has Hacıp'in yazdığı *Kutadgu Bilig*'dir.
V. Kafiyeleşmiş divan edebiyatı nazım şekillerinden gazeldeki gibidir.

bilgilerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "halk hikâyeleri" ile ilgili bilgi yanlışı vardır?

- A) Türk edebiyatında halk hikâyelerinin ilk örneğini *Dede Korkut Hikâyeleri* oluşturur.
B) Halk hikâyelerinin girişinde, masallardaki kadar olmasa bile kalıplaşmış sözler de görülür.
C) Halk hikâyelerinin dili sözlü anlatılarda ağır olmasına karşılık yazıya aktarılmış metinlerde daha sade, anlaşılırdır.
D) Halk hikâyelerinin giriş kısmına hikâyenin aslında olmayan parçalar eklenebilir.
E) Yazma ve basma kaynaklardaki halk hikâyelerinin uzun olmasına karşılık kaynak kişilerin anlattığı halk hikâyeleri daha kısadır.

6. Halk hikâyelerinin konuları genellikle aşk; (*Ercişli Emrah, Derdiyok ile Zülfi Siyah, Arzu ile Kamber,*

Şah İsmail) ve kahramanlıktır (*Koroğlu, Kaçak Nebi,*

Halk hikâyelerinde bazen de iki konu birlikte işlenmiş

tir (Kırmanşah, Yaralı Mahmut, Tahir ile Zühre, Bey

Böyrek).

Bu parçadaki bilgi yanlısının giderilmesi için numaralanmış hikâyelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki bilgiler doğru (D) / yanlış (Y) şeklinde değerlendirilirken bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Divan edebiyatında bir şairin beş mesneviden oluşan eserlerinin bütününe hamse adı verildi. (D)
 B) Bâkî, Nedîm, Nefî, ve Nâilî gibi şairler mesnevi nazım şeklini hiç kullanmamıştır. (D)
 C) Mesnevi, Türk edebiyatına İran edebiyatından geçmiştir. (Y)
 D) Türk edebiyatında yazılmış ilk mesnevi Mevlana'nın *Mesnevi* adlı eseridir. (Y)
 E) Anadolu sahasında ilk hamse sahibi şair Hamdullah Hamdî'dir. (D)

8. Bu hikâye, Türk dünyasının pek çok bölgesinde bilinmektedir. Bazı araştırmacılara göre hikâyenin çıkış yeri Azerbaycan'dır. Daha sonra doğuda Türkmenistan, Özbekistan, Doğu Türkistan, batıda Türkiye ve Balkanlara yayılmıştır. Hikâye, yetimlik, dua ederek âşık olma, başlık parası için gurbete çıkma, nişanlı kızın sevgilisinin dönüşünü yedi yıl beklemesi, Hızır'ın yardımıyla engelleri aşma ve âşığın, nişanlısı genç kızın başka biriyle yeniden evlendirildiği düğün töreni sırasında geri gelmesi motifleri ile özelleşmektedir.

Bu parçada sözü edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Garip
 B) Arzu ile Kamber
 C) Yaralı Mahmut
 D) Tahir ile Zühre
 E) Ercişli Emrah

9. Bu nazım biçimine ---- adının verilmiş nedeni, her beytin mısralarının diğer beyitlerden bağımsız olarak kendi içinde ikişer ikişer kafiyelenmiş olmasıdır. Diğer nazım biçimleri için konulmuş olan beyit sayısı sınırlaması bu nazım biçiminde yoktur. Beyitlerin diğer beyitlerden bağımsız olarak kendi içinde kafiyelenmesi ve beyit sayısı için bir sınırlama konulmamış olması, diğer nazım şekillerinde olduğu gibi şairleri kafiye bulma ve sayısı önceden belli birkaç beyit ile düşüncelerini ifade etme sıkıntısından kurtarmış bu nedenle de uzun, bazen binlerce beyit tutan manzumeler bu nazım biçimiyle yazılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) gazel B) kaside C) mesnevi
 D) halk hikâyesi E) destan

10. I. Bu tür hikâyelerde olağanüstülüklerle de rastlanabilir.
 II. Ozanlar ve kopuzcular dediğimiz kişiler tarafından anlatılır.
 III. Anlatılanlarda süsleyici tasvirler vardır.
 IV. Hikâyeler genelde iki kahraman etrafında gelişir.
 V. Hikâyelerde şehir kültürünün ağırlığı vardır.

Numaralanmış yargılardan hangisi halk hikâyelerinin özelliklerinden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11.

Türk Kaynaklı Hikâyeler	Arap Kaynaklı Hikâyeler	Hint-İran Kaynaklı Hikâyeler
<i>Dede Korkut Hikâyeleri</i>	----	<i>Kelile ve Dimne</i>
<i>Kerem ile Aslı</i>	<i>Leyla ile Mecnun</i>	----
----	<i>Yusuf u Züleyha</i>	<i>Ferhat ile Şirin</i>

Bu tabloda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Ercişli Emrah ile Selvihan – Battal Gazi – Pançatantra*
 B) *Veysel Karani – Ercişli Emrah ile Selvihan – Pançatantra*
 C) *Koroğlu – Pançatantra – Binbir Gece Masalları*
 D) *Pançatantra – Veysel Karani – Battal Gazi*
 E) *Arzu ile Kamber – Pançatantra – Ercişli Emrah ile Selvihan*

12. (I) Aynı şair tarafından yazılmış beş mesneviye hamse denir, Türk edebiyatında ilk hamse sahibi şair Genceli Nizâmî'dir. (II) Mesnevinin bölümler hâlinde düzenlenmiş kendine özgü bir kompozisyonu vardır. (III) İlk dönem Türkçe mesnevilerde her şairin uyduğu bir mesnevi formundan söz etmek mümkün değildir. (IV) Ancak bu edebiyatın tarihî gelişimi içinde mesnevi formu da bir düzen kazanmış ve mesneviler bu düzene uyularak yazılır olmuşlardır. (V) Yaygın olarak uyulan bu düzene göre genellikle bir mesnevide bulunması gereken bölümleri üç başlık altında toplamak mümkündür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Türk edebiyatında modern hikâye, diğer bazı türlerde
I
olduğu gibi Osmanlı-Türk toplumunun Batı'ya yönel-
mesinden sonra XVIII. yüzyıldan itibaren görülmeye
II
başlar. Bu hikâye, Cumhuriyet'e gelinceye kadarki
sürede söz konusu olan üç dönem içinde "modern"
olarak niteleyebileceğimiz bir forma sahip olur. Buna
göre 1923 öncesi Türk hikâyesini; Tanzimat hikâyesi,
III
Servetifünun hikâyesi ve Millî Edebiyat hikâyesi gibi
IV V
üç dönem veya ekol altında toplayıp değerlendirmek
mümkündür.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Gelenekten pek çok unsur taşımakla birlikte modern Türk hikâyesi veya Tanzimat hikâyesi, ---- *Muhayyelât-ı Aziz Efendî'si*, ---- *Müsameretnâme'si*, ---- *Kırsadan Hisse* ve *Letâif-i Rivâyâtı* ile başlar. Adı geçen kitaplarda yer alan hikâyeler, geleneksel hikâye anlayışından önemli tesirler taşır. Bunları bir sonraki nesle mensup olan ---- *Küçük Şeyler* adı altında kitaplaştırdığı hikâyeleri takip eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlere getirebileceğimiz sanatçılardan biri olamaz?

- A) Giritli Aziz Efendî'nin
B) Emin Nihat'ın
C) Ahmet Mithat Efendî'nin
D) Recaizâde Mahmut Ekrem'in
E) Samipaşazâde Sezâi'nin

3. I. İlk öykülerde topluluk önünde anlatılan meddah öykülerinin etkisi ve tekniği görülür.
II. Tanzimat'la edebiyatımıza giren hikâyenin olgun örnekleri bu dönemde verilir.
III. Servetifünun neslinin "içe dönük, karamsar" bakışı hikâyelere de sinmiştir.
IV. Kimi hikâyelerde İstanbul dışında geçen olaylara da yer verilmekle birlikte hikâyelerde mekân genellikle İstanbul'dur.
V. Yazarlar realizmin etkisiyle yazdıkları hikâyelerde yaşadıkları dönemi işlemişlerdir.

Numaralanmış yargılardan hangisi Servetifünun Dönemi hikâyesine ait bir özellik değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Tanzimat hikâyesi ile Servetifünun hikâyesinin karşılaştırıldığı aşağıdaki tablonun hangisinde yanlışlık yapılmıştır?**

Tanzimat I. Dönem Hikâyesi	Servetifünun Hikâyesi
A) Yazarlar, hikâyelerde sosyal yarar amaçlamıştır.	Yazarlar, yapıtlarında bireysel duyguları işlemişler.
B) Dil, mümkün olduğunca sadeleştirilmeye çalışılmıştır.	Dil, süslü ve sanatlıdır.
C) "Sanat, toplum içindir." görüşü benimsenmiştir.	"Sanat, sanat içindir." görüşü benimsenmiştir.
D) Realizmin etkisiyle gerçekçi hayat sahneleri, sosyal yaşamdan kesitler hikâyelerde yansıtılır.	Fransız edebiyatından etkilenseler de Doğu öyküleme geleneğinden kurtulamamışlardır.
E) Tanzimat Edebiyatı'nın önemli hikâyecilerinden biri Samipaşazade Sezai'dir.	Servetifünun Edebiyatı'nın önemli hikâyecilerinden biri Halit Ziya Uşaklıgil'dir.

5. Sanatı önemseyen anlayışı, bireyin iç dünyası üzerinde yoğunlaşan psikolojik özelliği, romantik ve içe dönük kahramanları, hayal-hakikat çatışması eksenindeki konu ve temaları (aile, hayat mücadelesi, aşk, merhamet, yalnızlık, ölüm vb.), sağlam kurguları ve okuyucuyu zorlayan dilleriyle oldukça homojen bir görünüm arz eder. Önemli ölçüde realizmin esas olduğu ----, ---- kendini büyük ölçüde kabul ettirdiği Balkan Harbi yıllarına kadar geçerliliğini korur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Tanzimat hikâyesi – Servetifünun Edebiyatı'nın
B) Tanzimat hikâyesi – Millî Edebiyat'ın
C) Servetifünun hikâyesi – Millî Edebiyat'ın
D) Fecriati hikâyesi – Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nın
E) Millî Edebiyat hikâyesi – Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı'nın

6. ----, ilk hikâyesini yayımladığı 1884'ten Cumhuriyet sonrasında da devam eden uzun sanat hayatında herhangi bir edebî topluluğa katılmadan büyük ölçüde Ahmet Mithat Efendi'nin yolundan giderek halk için yazmayı amaç edinmiş popüler bir yazardır. O, sanat anlayışı bakımından realizm ve natüralizme; dünya görüşü bakımından ise pozitivistliğe bağlıdır. Hikâyelerinde İstanbul'un konak ve köşklerdeki hayat kadar kenar mahallelerdeki hayatı, bu hayatın insanlarını anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Reşat Nuri Güntekin

7. "Yeni Lisan" olarak bilinen dilde sadeleşme hareketi ile birlikte 1911'de başlar. Türkçü/milliyetçi düşünceye dayanan bu edebiyat, dilinin yalın ve anlaşılır; konularının yerli oluşu ile kendinden önceki mekteplerden ayrılır. Bu anlayış içinde hikâye türünde eser veren yazarlar; Ömer Seyfettin, Memduh Şevket Esendal, Refik Halit Karay, Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Aka Gündüz, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Halide Edip Adıvar, Reşat Nuri Güntekin, Fahri Celâlettin'dir. Adı geçen yazarlar, II. Meşrutiyet sonrasında tanınıp şöhrete ulaşmışlarsa da Cumhuriyet sonrasında da hikâye yazma ve yayımlamayı sürdürmüşler; dolayısıyla Cumhuriyet hikâyesinin hazırlayıcıları olmuşlardır.

Bu parçada sözü edilen edebiyat dönemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat Dönemi
B) Servetifünun Dönemi
C) Fecriati Dönemi
D) Millî Edebiyat Dönemi
E) Cumhuriyet Dönemi

8. Servetifünun Edebiyatı'nın en önemli hikâyecisidir. Sanatçının hikâyeleri, anlatım ve teknik özellikler bakımından romanlarıyla aynı çizgidedir. Çok kuvvetli iç ve dış gözlem yeteneği olan yazar, hikâyelerini rahat yazar. Bu bakımdan, onun hikâyeleri romanlarına oranla daha doğaldır. Hikâyeleri üslup bakımından daha zengin, lirizmle iç içedir. Yazarın hikâyelerindeki dili, romanlarından daha sadedir. Hikâyelerinin konuları millî ve yereldir. Hikâyelerinde halktan kişilere yer verir. Kimi hikâyelerinde mekân olarak Anadolu da yerini almıştır. Yazarın belli başlı hikâyeleri şunlardır: *Bir Muhtıranın Son Yaprakları*, *Bir İzdivacın Tarih-i Muaşakası*, *Solgun Demet*...

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Mehmet Rauf
E) Hüseyin Cahit Yalçın

9. Millî Edebiyat'ın önemli hikâye yazarlarından biri, ----. II. Meşrutiyet yıllarına kadar olan dönemde Servetifünun mektebine bağlı olan yazar, bu tarihten sonra Türkçülük düşüncesini benimser. Bu dönemde kaleme aldığı hikâyelerinden on sekizini *Çağlayanlar* adı altında kitaplaştırırken bazı hikâyeleri gazetelerde kalır. Hikâyelerinde çeşitli olay, insan ve mekâna dair unsurlardan hareketle Türk ruhu ve kimliğini anlatmaya çalışır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin'dir
B) Ahmet Hikmet Müftüoğlu'dur
C) Halide Edip Adıvar'dır
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'dur
E) Reşat Nuri Güntekin'dir

10. Çok büyük ölçüde güçlü gözlemlerine dayanarak yenileşme dönemi İstanbul hayatının değişik kesitlerinden renkli ve realist tablolar sunar. Halkın yaşama biçimi ve hayatını düzenleyen değerler sistemini hareket noktası olarak alır ve daha çok hayatın bozuk, çirkin ve komik yanlarını anlatmayı tercih eder. Yanlış Batılılaşma ve yozlaşma, aile hayatındaki aksaklıklar, kadın-erkek ilişkisi, zengin-fakir çatışması, batıl inançlar, toplum hayatındaki değişmeler, onun hikâyelerinin asıl konularını oluşturur. Sosyal aksaklıkları abartarak ve mizahi bir tavırla tenkit eder.

Bu parçada kendisinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Rasim
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Mehmet Rauf
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

1. Millî Edebiyat'ın hikâye türündeki önemli yazarlarından biri Refik Halit Karay'dır. Fikrî bakımdan Millî Edebiyat'ın temelini teşkil eden milliyetçilik düşüncesine uzak duran Karay, hikâyeleriyle bu harekete önemli katkılarda bulunmuştur. İlk hikâyeleri ile sürgün yıllarına dair gözlem ve intibalarına dayanarak yazdığı hikâyelerini, memleket veya Anadolu edebiyatı konusunda bir çığır açan ---- adıyla kitaplaştırır. İstanbul'un kenar semtlerinde oturan orta ve alt gelir gruplarına mensup insanlarla Anadolu'nun çeşitli köy ve kasabalarında yaşayan insanların hayatlarından çeşitli görünümeler sunan hikâyelerde; işçi hakları, batıl inançlar, din istismarı, bürokrasinin uyuşukluğu, Anadolu ve insanının hayat mücadelesi ve onların içinde bulunduğu yoksullukları anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Millî Savaş Hikâyeleri*
B) *Memleket Hikâyeleri*
C) *Sönmüş Yıldızlar*
D) *Bahar Hikâyeleri*
E) *Bahar ve Kelebekler*

2. Teknik bakımından zayıf olan yazarın hikâyeleri, romanlarında olduğu gibi çoğunlukla bir kadın kahraman etrafında şekillenir. Bu kadınlar; irade, kültür ve karakter bakımından güçlüdürler. İlk hikâyelerinde hissedilen Servetifünun dil ve üslubu tesiri, giderek yalın, tabii ve sade Türkçeye doğru ilerler. Ancak yazar, bir sanatkar olarak en çok dil ve üslubu yönüyle eleştirilir. Çünkü o, bu konuda itinasızdır. Fazıl Ahmet Aykaç'ın, "leziz fakat kılıcı bol sardalya" benzetmesi, onun dil ve üslubu için sık sık tekrarlanan bir tespittir.

Bu parçada kendisinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Halide Edip Adivar
E) Reşat Nuri Güntekin

3. I. Bütün amacı millî bilinci güçlendirmek ve toplumsal yaşamın aksayan taraflarını göz önüne sermektir.
II. Eserlerinde açık, anlaşılır, sade ve süsten uzak bir konuşma dilini kullanır.
III. Edebiyatsız edebiyat yapmaya özen göstermiş hikâyelerinde olağanüstü varlık ve olaylara yer vermemiştir.
IV. Konuşur gibi içtenlikle ve büyük bir iyimserlikle olaylara yaklaşan bir hikâyecidir.
V. Eserlerinde halkın içinde ilgi çekmeyen kişileri, bunların da önemsiz davranışlarını işler.

"Memduh Şevket Esenda" ile ilgili olarak numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TÜMLER YAYINLARI

4. Öncelikle "romancı" olarak tanıdığımız Cumhuriyet öncesi ve sonrası kadın yazarımız Halide Edip Adivar, hikâye türünde de bir hayli eser vermiştir. ---, ---, --- ve --- onun hikâyelerini topladığı kitaplarıdır. Adivar'ın sanat hayatında görülen iki farklı dönem, hikâyeleri ve hikâyeciliği için de geçerlidir. Buna göre yazar, gençlik dönemi eserlerinden oluşan hikâyelerinde ferdiyetçidir. Zeminini çeşitli sebeplerin oluşturduğu hayal kırıklıkları, yalnızlık, fedakârlık, annelik, aşk, ölüm, bu hikâyelerin belirgin temalarını oluşturur. Hikâyelerde santimental ve bedbin bir ruh hâli hâkimdir. Yine bu hikâyelerde Servetifünun dil ve üslubunun tesiri dikkati çeker.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlere getirebileceğimiz eserlerden biri olamaz?

- A) *Harap Mabetler*
B) *Ateşten Gömlek*
C) *Dağa Çıkan Kurt*
D) *İzmir'den Bursa'ya*
E) *Kubbede Kalan Hoş Sada*